

స్వామి పాఠం ప్రయాణకు అంతే రీతి కీలు లాడు తున్నది. ఆనాడు స్వామి జరుగెడు గుంటలు లేవు. కొంతమంది తమ పెట్టెలమీదా, మరికొంతమంది తమ బెడ్డింగులమీదా కూర్చుని బాతాఖానీ కొద్దు వారు. కొందరు పూజాపుడిగా అటూ, యిటూ తిరుగు తున్నారు. కొంతమంది యువకులు ఒకరిమీద మరీ యొకరు చేతు లానించుకొని ధూమపానం చేస్తూ ఆడపిల్ల లున్నరైపు క్రీగంటలో చూస్తూ ప్లాటు పాఠంమీద ఆ చివరకుంచి యీ చివరకు తోసిగా నడుస్తున్నారు. కొంతమంది పెద్దమనుషులు ఇండియా-పాకిస్తాన్ వివాదాన్ని గురించి చర్చించు కుంటున్నారు. మరికొంతమంది ప్రభుత్వమువారు విధించిన క్రొత్త చట్టము గురించి వాదించుకుంటు న్నారు.

“అమ్మాయీ! ఆ మరచెంబులో మంచి నీళ్ళు పట్టుకురా” అంటూ ఒకామె తన కుమార్తెకు పని పురమాయిస్తున్నది.

“ఏమిటారా! వెధవ గోల. కాస్తేపు పూరుకోరు గదా” గోలచేస్తూ అటూ యిటూ పరుగెత్తుతున్న తన పిల్లలను అదుపులో పెట్టాలని ప్రయత్నిస్తూ అంటున్న దొక యిల్లాలు.

మధ్య, మధ్య “బిళ్ళలు, బిస్కెట్లు” అంటూ అమ్మకుపోయేవాడూ, “బాబూ దారీ” అంటూ (డింక్కు) బ్రాబీ త్రోసుకుపోయేవాడూ, “కిల్లీ, సిగరెట్, బిజీ” అంటూ మరి యొకడూ, మొత్తం మీద ప్లాటుపాఠం అంతా కోలాహలంగా వున్నది.

పాగోబాధమన్న ధగ్గర యిరవైమంది దాకా తిల్పని వున్నారు అక్కడ తెరచిపెట్టిన పుస్తకాను చదివీస్తూ ఆ యిరవై మందిలో ఒకడు శంక తయ్య కాడు, కాడు, శంకర్. శంకర్ అసలు పేరు శంకరయ్య. “అయ్య!” అనేది తీసేసి “శంకర్” అని ఆధునికంగా పేరు మార్చుకున్నాడు. వయస్సు 30 సంవత్సరా లుండవచ్చు. ఇంటర్మీడి యేటు దాకా చదివి, అంతటితో చాలించాడు. మనిషి నల్లగా, లావుగా, పొట్టిగా వుంటాడు. రంగు నలుపు అయితే మటుకేం ఆ మొహం ఎల్ల వేళలయందు దీప్తి, పొడవచే పొట్టి చెయ్యబడి యుంటుంది. తరచుగా ఒక చేతి రుమాలు ఆ మోహానికి మెరుగులు దిద్దుతూ వుంటుంది. అందువలన శంకర్ మొహం నలువయినా నిగ, నిగ లాడుతూ ఉంటుంది. కాపు నీటుగా పైకి దువ్వబడింది. తెల్లని రోవతి, ని లాల్చి, తెల్లని పుత్రరీయం, చేతిలో చక్కటి గోల్ బ్యాగ్, (ఎం. ఎల్. ఎ. లు తమ చంకల్లో

వుంచుకుంటారే, ఆ రకం బ్యాగ్ అప్పమాట) కాళ్ళకు లేట్స్ మోడల్ ఆకు చెప్పులు, ఎడంచేతికి ఒక రిప్పవాలీ, (సరే యిది తప్పదుగా ప్రతివాడికీ యీ రోజుల్లో. నిజం మాట్లాడితే యీ రోజుల్లో ఆడ వాళ్ళకు నగ లెట్లాగో మగవాళ్ళకు రిప్పవాలి అట్లాంటిది. అది చెడిపోయినా సరే చేతికి అంటి పెట్టుకు వుండాలిందే!) యంత అట్టహాసంమీద శంకర్ అందరి దృష్టిని ఆకర్షించేట్లున్నాడు.

ఇంతలో ప్లాటుపాఠంమీది ప్రయాణికులలో నవం లనం గలిగింది. లై సెస్సు కూలిలు సామాన్లు వెతికి ఎక్కించుకుంటున్నారు. శంకర్ రైలు ప్రయాణంలో ఎంతో అనుభవం సంపాదించి వున్నాడు గనక రైలు వస్తున్నదని యిట్టే గ్రహించాడు. పర్చు లోంచి 7 నయాపై నలు తీసి ఒక ఆంధ్రప్రభ కొని ప్లాటుపాఠం మీదకు వచ్చాడు. కాస్తేపట్లో రైలు రానే వచ్చింది స్టేషన్లోకి.

అంతా పాదాపుడిగా పెట్టెలలోకి జొరవదాలని జాస్తున్నారు. పెట్టెలలోపలనించి జనం దిగితేకి పోతున్నారు.

“ఉండండయ్యా! రైలు వాలాస్తేపు ఆగుతుంది దిగేవారిని దిగనివ్వండి” అంటున్నా డాకాయన రైలు పెట్టెలోంచి క్రిందికి దిగాలని ప్రయత్నిస్తూ.

“ఒసేయీ! అమ్మదూ! లోపల అప్పడం డబ్బా, ఆవకాయ జాడీ వున్నాయి గాని నాకు జాగ్రత్తగా అందియ్యవే” అంటున్న దొకావిడ రొప్పుకుంటూ, పెట్టెలో నున్న తన కుమార్తె నుడేశించి.

శంకర్ మంద గమనంలో సెకండ్ క్లాస్ పెట్టె వైపు నడిచాడు. ఎక్కిపోయేముందు పెట్టె కిటికీలోనుంచి లోపలికి చూచాడు. ప్రయాణికులు ఎక్కిన మంది లేరు. ఆవును, ఎట్లా వుంటారు. అది సెకండు క్లాస్ పాటునూ! మెల్లగా లోపలి కెళ్ళి కూర్చున్నాడు. అయిదు నిమిషాలు గడిచింది. శంకర్ అయిన్వంటో అటూ యిటూ కదిలాడు. ఆ వాలా వరణం బాగుండలేదట్లున్నది. ఆ సెకండు క్లాస్సు

పెట్టె తన ప్రాణానికి ఒక సహారా ఎడారి అనిపించింది. మెల్లగా దిగాడు మరో పెట్టెలో కెళ్ళామని. వెమ్మ దిగా రైలుపెట్టెం ప్రక్కగా ప్లాటుపాఠం అంచున వడుస్తున్నాడు.

అప్రయత్నంగా ఒక డర్మిక్లాసు పెట్టె కిటికీ వైపు చూచాడు శంకర్. కళ్ళు “జిగోల్” మున్నయి. ఆ కిటికీ ప్రక్కనే ఒక విద్యుల్ల తాగి కూర్చుని వుంది. తెల్ల వాయిల్ చీర, తెల్ల జాకెట్టు, అలలో నిండా తురిమిన పూలు, పచ్చటి శరీరం, గుండ్రటి మొహం, కాటుక కళ్ళు, రంభలాగున్నది. శంకర్ కాళ్ళు ముందుకు సాగలేడు. “తను ఆ పెట్టెలో ఎక్కితే” అనుకున్నాడు. మళ్ళీ “ఏమిటి! ఒక అందమయిన ఆడది వున్నదని తను ఆ ధర్మిక్లాసు పెట్టెలో ఎక్కిననూ! అందలో అంత రద్దీగా వున్నదే” అను కున్నాడు. “ఏం, ఎక్కితే? మహాత్మా గాంధీ అంతటి మహాపాపావుడు ఎప్పుడూ ధర్మిక్లాసులో తప్ప ప్రయాణం చేసేవాడు గాడు” అని సమాధాన పడ్డాడు.

ఇంతలో గంట “గణ గణ” మని మ్రోగింది. గార్డు ఆకుపచ్చ జెండా వూపుతున్నాడు. “అరే, నా దగ్గర సెకండు క్లాసు టిక్కెట్టు వుండి పోయిందే. ఎట్లా! యిది వెస్ట్ అయిపోతుందే. ఆ! మరేం ఫర్వాలేదు. ప్రక్క స్టేషన్లో మార్చుకో వచ్చుతే” అనుకుని పెట్టెలో కెళ్ళడానికి ప్రయ త్నించాడు. అబ్బ! ఎంత రద్దీగా వుంది! కక్షీం. పట్టుకుని పుల్ బోర్డుమీద వేళ్ళాడుతున్నారు అందులో పాపం శంకర్ ది సూలమైన శరీరం. భగీరథ ప్రయత్నం మీద లోపలికి త్రోసుకు వెళ్ళ గలిగాడు. రైలు మెల్లగా కదిలింది.

అనుకున్న బెంచి దగ్గరకు వెళ్ళాడు శంకర్. “అడుగు ఆ రమణి, అందాలు చిందించే ఆ మోహం” అమె ఏం చేస్తున్నదో చూచాడు. అమె దృష్టి బయటి వాలావరణంమీద వుంది.

“అరే! ఆమె కూర్చున్న బెంచిలో అంతా ఆడ వాస్తేనే అయితే యిక్కడ కూర్చునే అవకాశం లేదు. దానికి ఎదురు బెంచి వున్నదిగా! దీనిమీద కూడ పదిమంది దాకా యిగుక్కొని కూర్చున్నారే! ఎట్లా! యీహా ఆ బెంచిమీద కూడా కూర్చునే అస్సాఠం లేదే” శంకర్ క్రుంగిపోయాడు.

మళ్ళీ అనుకున్నాడు “అస్సారం లేకపోవడ మేమిటి! కూర్చుంటే ఆ అమ్మాయికి ఎదురుగావున్న యీ బెంచిమీదే కూర్చోవాలి. లేకపోతే తను వచ్చిన ఫర్వం డిపీట్ అయిపోతుంది”

మెల్లగా బెంచి మధ్యకు చేరుకున్నాడు రాబోయే మధుర క్షణాలను తల్చుకుంటూ. అక్కడ కూర్చుని యున్న ముసలాయన నుడేశించి “ఏమయ్యాయ్ కోవెం ప్రక్కకు వర్కక్” అన్నాడు. అతడు

ప్రక్కనే కూర్చోనియున్న తలగుడ్డ యువకుడు
 "యింకెక్కడికైనా వెళ్లి కూర్చోవయ్యా. యిప్పటికీ
 చాలా యిరుకుగా వున్నది" అన్నాడు మోటుగా.

"ఇదేమిటి! ఏదీ కింత తల బిరుసేమిటి! తాను
 యింతా కష్టపడి వస్తే యిదా ఫలితము. అనలు,
 నిజానికి ఏదీష్టే మేమిటి? ఆని లోపల అనుకుని
 "యింకెక్కడి కెళ్ళమంటావయ్యా? అన్ని చోట్లా
 యిట్లాగే వున్నది. ఎట్లాగో సర్దుకోవాలి మర్రి,
 ఏం చేస్తాం" అన్నాడు ఆ యువకునితో ధైర్యం
 జేసి.

ముసలాయిన మెల్లగా ప్రక్కకు సర్దుకున్నాడు.
 తలగుడ్డ యున్న యువకుడు విసుక్కుంటూ తన
 వీణాన్ని కదిలించాడు ఒక ప్రక్కకు. ఆ యిద్దరి
 మధ్యలో తన శరీరాన్ని అతి కష్టంతో యిరికించాడు
 శంకర్. "హమ్మయ్యా! యిప్పటికీ తన కోరిక
 తీరింది" అనుకుని పుత్రరీయం తీసి తన వెలిమీదే
 వున్న వంకెకు తగిలించి సంచీ ఒక్కో పెట్టుకున్నాడు.

సాధనగా కిటికీ ప్రక్కనున్న అనా మణిని
 వరికించాడు. అడుగో తన వంకే చూస్తున్నది. "అరే!
 అదేమిటి! ఆ అమ్మాయికి మెల్లకళ్ళు. సాసం! అంత
 అందమయిన అమ్మాయికి మెల్లకళ్ళా! అనలు దేవు
 డీకీ న్యాయం లేదు. అయినా కళ్ళు మెల్లయితే మటు
 కేం? అబ్బ! ఆ తీర్చి దిద్దిన కనుబొమ్మలు, వక్ర
 ల్లాంటి కళ్ళు, గుండ్రటి మోహం, సొట్ట బుగ్గలు,
 ఆ గులాబీ పెదిమలు, నిజంగా రంభ లాగుంది. అనలు
 ఆ మెల్ల ఒక లోపమా ఏమిటి! వండు వెన్నెంను వెడ
 జల్లే చందమామకు కూడా వున్న దొక నుచ్చ" అను
 కున్నాడు శంకర్. అతని కళ్ళకు ఆ అమ్మాయి ఒక
 అపరసలాగు కన్పించింది. శంకర్ ఆమెతో చూపులు
 కలిపాడు. వళ్ళు పులకరించింది. ఇంకా తన వంకే
 జూస్తున్నదే! "ఏం! ఎందుకు చూడదూ! తన అందా
 నికీ మటుకు లోటుమిటి? యథార్థంగా తన అందం
 తన కేం తెలుస్తుంది!" అనుకుని ఆనంద వడ్డాడు
 శంకర్.

ఇంతలో ఆమె దృష్టి మళ్ళీ కిటికీ గుండా బయ
 టికి ప్రసరించింది. శంకర్ కాస్సేపు వాకితో
 కూర్చున్నాడు ఆమె చూపుకోసం. లాభం లేకపోయింది.
 శంకర్ సహనాన్ని కోల్పోతున్నాడు. ఏం! తనవైపు
 చూస్తే ఏం! అరిగిపోతుందా, కరిగి పోతుందా!" అను
 కుని తోచక ఆంధ్రప్రభ దినపత్రిక తెరిచాడు.
 ఎదురుగా మొదటి పేజీలో పెద్ద అక్షరాలలో
 "బెజవాడలో అగ్గిపెట్టెల ఫ్యాక్టరీ" అని వున్నది.
 శంకర్ కి కొండెక్కినట్లయింది. తన ప్రక్కనున్న
 ముసలాయినలో అగ్గిపెట్టెల ఫ్యాక్టరీ గురించి
 మాట్లాడవచ్చు. అప్పుడయినా ఆ అమ్మాయి దృష్టి
 ఆకర్షించవచ్చునేమో!

వెంటనే ప్రక్కనున్న ముసలాయిన నుట్టేకించి
 "ఏమయ్యా! యీ వార్త విన్నావూ! బెజవాడలో
 క్రొత్తగా ఒక అగ్గిపెట్టెల ఫ్యాక్టరీ స్థాపించారు"
 అని ఆ కిటికీవైపు చూచాడు. సంతోషంతో పులికి
 పోయాడు. తను అనుకున్నట్టే ఆ లతాంగి తనవైపే
 చూస్తున్నది.

"అగ్గిపెట్టెల ఫ్యాక్టరీ తెలుస్తే ఏమయ్య
 దాంట్లో విశేష మేముంది?" ఆ ముసలాయిన
 ఎదురు ప్రశ్న శంకర్ ను: మళ్ళీ ఈ ప్రవచనం తలగుడ్డ యింకొ
 లోకి తీసుకువచ్చింది.

"ఓరీ, ఏదీ దుంపతెగా! నే నదో చెబుతూంటే
 ఎదురు మాట్లాడుతా దేమిటి" అని లోలోపల అను
 కొని "బలేవాడివే నువ్వు. పూర్తిగా చెప్పనియ్యి నన్ను.
 దీంట్లో ఒక విశేష ముంది. అడవాళ్ళు కూడా తీరిక
 నమయాలో ఆ ఫ్యాక్టరీలో పనిచేసి డబ్బు సంపా
 దించవచ్చు" అన్నాడు ఆ యున్ను తృప్తిపరుద్దామని. కున్నాడు.

"ఆ! అడవాళ్ళు సంపాదించాల్సిందే! వేర కింత
 ఎదురుగా చూచాడు అమ్మాయి వంక. "అడుగో,

"అరీ ఏదీ తప్పదయ్యా! వేడే వాళ్ళం"
 యిట్లా వాగుతాడు! ఛీ ఛీ యిటువంటి వాళ్ళకి
 ప్రభుత్వం ప్రజల సుఖంకోరకు చేసే ప్రయత్నాలు
 ఏం తెలుస్తాయి! నిజంగా ప్రభుత్వం ఎంత కృషి
 చేస్తున్నదో ఏళ్ళకు తెలియదు. చెప్పినా వినిపించు
 కోరు." అని అనుకొని వాళ్ళను మనస్సులో ఏవగించు

కున్నాడు.
 "అ! అడవాళ్ళు సంపాదించాల్సిందే! వేర కింత
 ఎదురుగా చూచాడు అమ్మాయి వంక. "అడుగో,

క్రొత్తది!
విశాలయా
రోజ్ టాయిలెట్
పౌడర్

దర
రూ 1/-
 (స్థానిక వస్తుల
 అదనము)

★ ఎంతో వట్టవంటి-మెత్తనిది. చాలా సువాసనవేసది.
 ★ సొగసైన ఆరువంకం దట్టిలో మున్నది!

గులాబీల సువాసనగల సౌందర్యమునిచ్చు పౌడర్
 G. Srinivasulu Reddy & Co. Hyderabad
 VRTP. 1-120 TR

వెడతగా "ఏమిటోడు, యిది, మొహం మీద
తుమ్ములావు" అన్నాడు యీసడింపుగా.

"నిన్ను నా ప్రక్కనే వచ్చి యిరుక్కొని కూర్చో
మని ఎవరు చెప్పారయ్యా నీకు?" వెంటనే, తీక్ష్ణ
ణంగా బాణంలా వచ్చింది సమాధానం తలగుడ్డ వట్ట
నుంచి.

"ఓరి, వీడి సమాధానం మండ! యింత తల
తిక్కగా మాట్లాడుతా డేమిటి? యింకొక మాట
మాట్లాడితే కొట్టెట్టున్నాడే" అనుకుని ఎందు
కయినా మంచిదని పూరుకున్నాడు శంకర్.

కిలకలమని నవ్వు విచ్చించింది శంకర్ కి. ఎవరా
అని చూశాడు. ఇంకెవరు? ఆ అమ్మాయీ! వగల
బడి నవ్వుతున్నది. "అవును నవ్వుదూ, మరి! ఆ తల
గుడ్డవాడి తరహా నవ్వు తెప్పించక ఏంజేస్తుంది మరి?"
అనుకున్నాడు శంకర్.

"బటానీలు, కారపు సెనగలు" అంటూ అమ్మ
కుంటూ వచ్చా డాకడు. శంకర్ కి నోరూరింది.
"నీ" తాను బటానీలు తింటే ఆ అమ్మాయి నవ్వుతే
ఏం కావాలి తన బ్రతుకు!" అనుకుని తన బలమైన
కోర్కెను బలవంతంగా చంపుకున్నాడు.

అంతలో వచ్చింది దొక గ్రుడ్డి మనిషి పాటలు పాడు
కుంటూ. ఆ మనిషికి పూతగా ఒక కుర్రవాడున్నాడు.
"అయ్యా, ఒక కాసి పడెయ్యండి బాబూ!" అంటూ
దీనంగా అడుగుతున్నది. అంతా పో, పో అన్నారు.
శంకర్ కి మళ్ళీ వచ్చింది దొక అపూర్వ అవకాశం.
దానకర్మ డనిపించుకుంటా మనుకున్నాడు.

"ఏయ్! యిదుగో యీ అణా తీసుకో" అని ఆ
అడమనిషి చేతిలో ఒక అణాబిళ్ళి వడేశాడు. వెంటనే
కిటికీవైపు చూశాడు గర్వంగా. "అదుగో! నా వంకే
చూస్తున్నది" అనుకొని తియ్యగా ఆమెవంక చూడ
డము సాగించాడు. ఆమె కూడా, ఏమనుకుందో ఏమో
తన బొడ్డులోంచి ఒక అర్ధణాకాసు తీసి గ్రుడ్డి
మనిషి చేతిలో వుంచింది. ఆ క్షణాన శంకర్ ఆనందం
కట్టలు తెంచుకుంది. "మా యిద్దరి మనస్తత్వాలు
ఒకటే. యిక్కడున్న వాళ్ళలో మే మిద్దరమేగా ధర్మం
జేసింది." తనమయత్యం జెందాడు శంకర్. "తనువులు
వేరైనా, మన మనసాకటేనే" అన్నట్లుగా ఆ అమ్మ
యిలో చూపు కలిపి మధుర భావాన్ని వ్యక్తపరిచాడు.
కాస్తేపాగి చుట్టూ జాశాడు తన్నెవరయినా చూస్తు
న్నారేమోనని. ఎవరూ గమనించటం లేదు. ప్రక్కకి
చూచాడు తలగుడ్డవైపు "అరే, యిదేమిటి! యీ
తలగుడ్డవాడు తన వంక తీక్షణంగా చూస్తున్నాడు.
అనేం జేశాడు వాణ్ణి? నే నేదో ప్రణయ కలాపంతో
వుంటే వీడేమిటి మధ్య "పానకంలో పుడకలా!
అనుకున్నాడు. మళ్ళీ అలోచించాడు "వీ డేమైనా
చుట్టూ ఆ అమ్మాయికి? అందుచేత ఆ అమ్మాయి
వంక జూస్తుంటే భరించలేకపోతున్నాడేమో! మరి
యిద్దరూ మాట్లాడుకోవటం లేదే. అయినా? తన
భ్రమగాని యీ మోటువాడికి ఆ అమ్మాయికి చుట్ట
రిక మేమిటి? అసంభవం. అసలు ఆ అమ్మాయికి
సంబంధించిన వాళ్ళెవరూ యిక్కడ లేరు" అని
సంతుష్టి వడ్డాడు.

అని సాగిపోతున్నది. శంకర్ తన బ్యాగ్ తెరచి
"నివిమా రంగం" పుస్తకం బయటికి తీశాడు.
మెల్లగా పేజీలు తిప్పుతున్నాడు. కాని శంకర్ మన
స్సంతా ఆ కిటికీవైపు తాగుతున్నది. తలెత్తి
చూచాడు. ఆ అమ్మాయి కుతూహలంగా తన
పుస్తకంవైపు చూస్తున్నది. "అట్లా చూడకపోతే
తన్నడగ్గాడదూ పుస్తకం చూసిస్తానని. అయినా
ఎట్లా అడుగుతుందిరే, కొత్తవాణ్ణి! ప్రీతి సిగ్గు
సహజమేగా" అనుకున్నాడు. "పోనీ, తానే కల్పించు
కొని ఆ పుస్తకం ఆమె కిస్తే" అలోచన మెదిలింది
శంకర్ బుర్రలో. మళ్ళీ అనుకున్నాడు "తొందర
పడగూడదు" అని.

పుస్తకం చూడడం పూర్తిజేసి బ్యాగ్మీదా పెట్టు
కున్నాడు. వెంటనే ఆ ప్రక్కనున్న తలగుడ్డవాడు
ఆ పుస్తకాన్ని ఒక్క విసురున లాక్కొని బొమ్మల
చూడడం మొదలుపెట్టాడు.

"ఓరి వీణ్ణి తగలెయ్యా! పుత్త మోటు ముందా
కొడుకు. బొత్తిగా మేనర్స్ లేవు." అని అనుకొని
ఏం చేయడానికి తోచక వాడివైపు కళ్ళున్నాయి
చూడటం మొదలుపెట్టాడు శంకర్.

ఆ తలగుడ్డవాడు బొమ్మలన్నీ చూచి పుస్తకం
మూయబోతున్నాడో, లేదో, "ఆ పుస్తకం చూసి
యిస్తా"నని వాడితో ఆ కిటికీ ప్రక్కనున్న అమ్మాయి
మృదువుగా అంది. వెంటనే అతడు ఆ పుస్తకాన్ని
ఆ కలకంఠికి అందించాడు శంకర్ పర్యవేష తీసుకో
కుండానే.

"ఓరి, వీడి అద్భుతం మందా! అసలు అడేమిటి!
ఆ అమ్మాయి తన దగ్గర పుస్తకం వున్నప్పుడు అడ
క్కందా వాడి దగ్గర వున్నప్పు డడిగిం డేమిటి?"
బుర్రకు పని కల్పించాడు శంకర్.

"అవున్నే. నేను నాజాగా వున్నా గా. ఆ
అమ్మాయి నాజాగానే వుంది. నన్ను చూట్టానికి
సిగ్గు పడుతున్నదాయను మరి. ఎంత చూపులో
పల్లించుకొన్నా అడగడానికి, అందులో నన్ను అడగ
డానికి సిగ్గుపడి పులుంది. వాడు చూడానికి గట్టి
శాలిలాగా వున్నాడు. అందువలన ఆమె అతణ్ణి అడి
గేండుకు సంకోచించలేదు. నిజానికి వాణ్ణి తెక్క
జేస్తుందో వివిటి?" తనకు తానే సమాధానం చెప్పు
కున్నాడు.

ఆ అమ్మాయి తన మృదువైన చేతులలో ఆ
పుస్తకాన్నించుకొని పేజీలు తిరగవేస్తున్నది. "ఒక
విధంగా నేనే ఆ అమ్మాయికి పుస్తకం యిచ్చినట్లు.
అవును మరి. ఆ పుస్తకం నాదేగా!" ఆనంద వడ్డాడు
శంకర్. మళ్ళీ అలోచించడం మొదలుపెట్టాడు
శంకర్. "మళ్ళీ. అటువంటి అవకాశం వస్తే! ఆ
అమ్మాయి తనను ఒక పుస్తకం అడిగితే! అబ్బ! ఎంత
సంతోషంతో పుస్తకం అందిస్తాడు. యింకొక
పుస్తకం వున్నది బ్యాగ్లో. ఈసారి ఏమయినాసరే
నేనే యిస్తాను యీ పుస్తకాన్ని ఆ అమ్మాయికి.
అసలు యీసారి ఆ అమ్మాయి పుస్తకంకొరకు అడుగు
తుందా? అందులో, తనను అడుగుతుందా? నమ్మకం

కుర్రాడు : ముందుగా ఈ విషయం
చెప్పండి. మీరు క్రొత్త సబ్ ఇన్
స్పెక్టర్ :

సబ్ ఇన్ స్పెక్టర్ : ఆ సాధ్యు డల్లే
వున్నావే. అసలు మీ నాన్న ఎక్కడరా?

కుర్రాడు : అందుకే చెప్పమన్నాను.
క్రొత్త సబ్ ఇన్ స్పెక్టరయితే ఇంట్లో
లేడని చెప్పమన్నాడు.

నన్ను చూచి చిరునవ్వు వినరుతున్నది. అబ్బ! శరీరం
గిగుర్పాటు చెందుతున్నది. నిజంగా అక్కడ వున్న
వాళ్ళలో తను చెప్పినది అర్థం చేసుకోగలిగింది ఆ
అమ్మాయి ఒక్కతే. తన మాటలు మెచ్చుకున్న
ట్లుంది. దానికి గుర్తు ఆ తియ్యటి చిరునవ్వు!
అబ్బ! ఆ అందమైన వళ్ళు వరుస. నవ్వుతే నవరత్నాలు
రాతాయా అన్నట్లున్నదే!" అనుకుని మన శంకర్
ఒక నవ్వుటి చిరునవ్వు విసిరాడు ఆ అమ్మాయివైపు.
వళ్ళు తెలియని ఆనందం అనుభవించా డా నను
తుంలో. అంతకంటే అతనికి కావలసిన దేముంది!

అనుకోకుండా తన ప్రక్కనేవున్న తలగుడ్డ యువ
కుడి వైపు చూచాడు. "అరే! ఆళ్ళర్థం. వీడూ ఆ
అమ్మాయి వంక జూచి యికిలిస్తున్నా డేమిటి! వీడి
బొంద నవ్వు, వీడూనూ! ఆ అమ్మాయి వీడివైపు
చిరునవ్వు విసురుతున్న దనుకుంటున్నాడు కాబోలు.
అమాయకపు ముందాకొడుకు. అయినా, యీ సీచ్చి
మోహాన్ని జూచి ఆ అమ్మాయి ఎట్లా చిరునవ్వు
విసురుతుం దనుకున్నాడు?" అని అనుకుని వాడిని
చూచి నవ్వుకున్నాడు.

ఇంతలో వాడి, ఆ తలగుడ్డ యువకుడు "హావ్,
హావ్" మంటూ ఏడుగులు వడ్డట్టుగా రెండు
తుమ్ములు తుమ్మాడు. శంకర్ ఊర్పివడ్డాడు. అతడి
లుక్కాలోంచి, నోట్లోంచి ఒక తుపానువచ్చి
న్నేవున్న శంకర్ లాల్చిమీద పడింది. "హా, హా!
ను వెధవ తుమ్ములూ, వీడూ" అనుకొని

జాగృతి

[16 వ పేజీ తరువాయి]

"ఏం, తప్పకుండా వెళ్ళాలా?"
 "స్నేహితు మొట్టమొదటి తరవాతి. మా పేటలో
 చాలమంది వెళ్ళున్నారు. వారితో కలిసి వెళ్ళాను."
 మార్కారావు అబాను చెప్పలేదు.
 "మీకు ఇష్టంగా వుందా?"
 "అట్టి మీది లేదు. ఇక నా ఇష్టం అ కొండ
 కైపు మామ్రంబాయి."
 "అంటే మీరు కాబాడదా?"

ప్రయాణంలో ప్రణయం

(10 వ పేజీ తరువాయి)

లేదు. దీని వేన పక్షి అవకాశం కల్పించుకుంటే.
 అవును ఏమయినావారితో తన బ్యాగ్ లోని "ది గ్రేమ్"ను
 అందిచాల్సిందే" ఒక విశ్వయాని కొచ్చాడు శంకర్.
 రానే వచ్చింది అవకాశం. ఆ అమ్మాయి "నీవిమా
 రంకం" వున్నకం చూసిన తరువాత మూడు
 వోటాంది. శంకర్ రక్షం వుప్పాగింది. లాదే
 కమయం. తన బ్యాగ్ లున్న "ది గ్రేమ్" వున్న కొన్ని
 అమెలు అందిచ్చాల్సి. కైపు చేశాడు. బ్యాగ్ లోని
 వున్నకం "ది గ్రేమ్"ను బయటకు తీసి ఆ అమ్మాయికి
 చిరునవ్వుతో అందిచ్చలేయాడు. తన ప్రక్కనూడు
 మీక ఎవరో దొడ్డినట్లు అందింది. "రద్దీలో ఎవరి
 చెయ్యో తగిలివుంటుంది" అనుకుని మళ్ళీ ఆ వున్న
 కొన్ని అమె బ్యాగ్ లు తీసుకొచ్చి అందిచ్చుకోయాడు.
 అమె చిర్రుకోయింది. తప్ప తాను అరికట్టుకోలేక
 దొయాడు శంకర్. "ఏం! మీరు కదలా వెండుకు?
 తీసుకో. నేను కొత్త బ్యాగ్ అని అలోచిస్తున్నావా
 కు! తీసుకో" తీసికొని అమె కళ్ళలోకి నూనూ
 అన్నాడు శంకర్. ఆ అమ్మాయి భయంతో నడికి
 పోయి మరీ వెనక్కుపోయింది.
 అంతే! "ఫర్, ఫర్" మని కంకు వెంబూ
 (మాగంబా వెనకో, నిశ్చయ్యై, ఎవరూ అబాను
 కొట్టింది అని ప్రక్కను తిరిగాడు. మళ్ళీ "ఫర్"
 మని వెంబూనూడు మురుగా తగిలింది. శంకర్ కళ్ళు
 బిజ్జు కమ్మాయి. ఎదురుగా చింత నిప్పులవంటి
 కళ్ళతో, యముడితాగ మంచెని వున్నాడు. ఆ తం
 గుడ్డబాడు. "మీరి, వెడదా! నరాయి అదాదానిలో
 నరాలిశా తాదాపుట్రా నువ్వు. నీ వొక్క పిండ్లా
 మండు" అని బాంబు బ్రద్దంబునట్లు అంది శంకర్ ను
 వొంది విశ్వమీక తన నత్తు నకొడ్డి కండు గుడ్డలు
 గుడ్డలు ఆ తంగుడ్డబాడు. శంకర్ కి నడుం విరిగి
 పోయినట్లు అంది. "అయ్యో, బాబోయ్" అని కెళ్ళవన
 కోకాడు, కెళ్ళకో కాళ్ళంతా నుమిగాకూ

"అని కాదు. అపీరు గారు వూర్లో లేరు.
 అపీరు బాధ్యత నామీద వుంది. నేను కూడ వెంపు
 పెడతే అయిన కష్టపడుతాను. నవ్వే ఏడు ఇద్దరం
 కలిసి వెళ్దాం. అలా నవ్వేటట్లు చెయ్యమని ఈ
 పిటికీ ప్రార్థించింది." అన్నాడు మార్కారావు.
 అంతే -
 అమె మళ్ళీ తిరిగి రాలేదు.
 మార్కారావు ఆ పేటలోని బాళ్ళను అడిగాడు.
 తమకు కచ్చితంలే దన్నురు. అంది దారుణమైక
 దుఃఖం చూసి బాళ్ళు భయపడ్డారు. అతడు ఏవ్వి
 బాడుగా మారినోయాదని అనుకున్నాడు. దివంగా
 అతడు కొచ్చాళ్ళు గంకెట్రుకెత్తి తిరిగింది మాత్రం
 దివం.
 ఆ పేటలోని కొడిలు అమెను బాధ్య తీసినట్లు
 అతను కం గడ్డాడు.

అక్కడ. ఎవరో ముద్దులు వుట్టాట్టులా ఆ తం
 గుడ్డబాళ్ళు కట్టుకున్నారా. "నడంబడి మీడి ను
 కెయి" అంటున్నాడు తంగుడ్డ యువకుడు.
 అప్పుడే కైలు ఒక స్టేషన్ అగింది.
 "నాం యవతుండా! కావు తప్పి కమ్మి కెట్టు
 పోయింది." అనుకుంటూ క్రిందవద్ద నంబిని, నంకె
 వున్న ఉత్తరీయాన్ని తీసుకుని శంకర్ ఆ పెట్టె
 లోంచి బయటపడ్డాడు. రోమలంబి ఒకావిడ గొంతు
 వివనవ్వింది. "మీరి మీడి మడం మండా! అద కూతు
 రంట్ అంత మలకనా! అందులో పెనిమిటి ప్రక్కన
 వుండగానేనా! తగిన కోసే అయింది ముదనమ్మ
 పిడిక!"
 "నోబా" అంటూ వెకంట్ బానోతో ఒక మూం
 కట్టి మార్చున్నాడు శంకర్ చిక్క మొహంతో.
 "ఏమిటి! ఆ తంగుడ్డబాడు ఆ అమ్మాయి
 మొగు డమ్మనూలు. అయితే మరీ, ఆ అమ్మాయి
 ఏమిరన చిరునవ్వులన్నీ వాడివి చూసే అన్నమాట! మరీ
 ఆ అమ్మాయి తనవంక చూసిన మాపుల కర్త
 మేమిటి? అందుకనగా తను కైపుకోసే వున్నకా
 క్కుందివ్వకోయింది. అమ్మాయి మరీ ఎండుకు నడికి
 పోయింది భయంతో?" మేంగా ను కెయ్యడం
 ముదలెట్టింది శంకర్ ముత్ర. "అ! అర్థమయింది.
 యింతకీ అూ అనర్ధానికి కారణం ఆ అమ్మాయి మెళ్ళ
 కళ్ళి. అవల ఆ అమ్మాయి మాపురా, చిరునవ్వులు
 ఆ తంగుడ్డబానినై నే అన్నమాట. ఎంత అదోనా
 కడ్డాను. నాం నేవుడా" అర్థం తీసుకున్నాడు.
 బాదావుడిలో తన కండు వున్నకం కదిలేకాదా
 ఆ పెట్టెలో. "దీలే పోయినయ్ కి, బ్రతికివుంటే
 బంబాకేరకు తినవచ్చు" అని నమోదాన వడ్డాడు.
 ఆ దుఃఖం, ఆ భయనక దుఃఖం శంకర్ కళ్ళకు
 కచ్చించింది. వున్నకం అందివ్వకోవలనూ, ఆ
 అమ్మాయి భయంతో వెనక్కుపోవడం, వాడు, వాడే
 ఆ తంగుడ్డబాడు తన వెళ్ళు మానం జేయడం,
 "అబ్బా" అని గట్టిగా కళ్ళు మూసుకున్నాడు
 హోలో శంకర్.
 కైలు "బా" అని బాసి మళ్ళీ బద్ధుగా బయలు
 పడింది.

తరువాత అమె అత్తవార్య ప్రయత్నంలో
 వుండగా నమయానికి కమల వచ్చి రక్షించింది.
 అతను అర్థ బాధ్య నేమకుంటే నశించిపోయాడు.
 అతని శరీరంపాట ఆ ప్రేమ కూడా నశిస్తుంది.
 అమె యిడం అతని ప్రేమ వుండాలంటే బ్రతికి
 వుండాలి. అందుకే అతను బ్రతికాడేమా!
 ఆ కమయంలో కమల అతనివద్ద చాలాకాలం
 వుంది. అమె చేసిన ప్రేమ అతను మరచిపోలేదు.
 అమె అతనిని ప్రేమించినదని తెలిసికొని, మార్కా
 రావు కాలివడ్డాడు. అన్ని కర్మలాన్ని కోసం రాను
 కొని బయటికి కచ్చే నేటి కాలపు బాగంకత చింత
 ఎంత? అందుచేతనే అతను కరికొత్త జీవితం
 ప్రారంభించలేక పోయాడు.
 అతనిలో విరంతులవంకం కలుగుతుంది. గతాన్ని
 తలచుకుంటే ఎన్నో మధుర స్మృతులు... వాటి
 నంక తనివీ తీరని దుఃఖం నిమగ్నం పొంగినట్లు
 గుండెను చింబుకొని నవ్వే క్షేణి ఆ క్షేణిలో
 ఉన్నది అతని కావలసివంత సిఖం!

*
 "బాబోయ్, అమ్మ మీడున్నంది" అన్నాడు
 అతని బానిసలో వున్న చిన్న మార్కారావు!
 మార్కారావు కమలను చూసి విద్దంబునోయాడు.
 అతని మృదయం కృధతో కృంగిపోయింది.
 పాపం! ఎంత త్వరగా ఆమెగాకూల రాలిపోయాం!
 జీవితంలో అడుగు నెగుతూనే మాంకొన్నాన్ని కోల్పో
 యింది.
 కొంతసేపు నిశ్చలంగా గడిచింది.
 "మా మూం వెళ్ళాం రండి" అని అమె అన్నది.
 "బాబోయ్, మీవు మాతో కావాలి" అని నట్లు
 బట్టాడు చిన్న మార్కారావు.
 మార్కారావు కమలం ఇంటికి దారి తీశాడు.
 కమలం ఉన్న అస్త్ర అంతా ఒక్క చిన్న మార్కా
 రావే! అమె కుమారాని పైకి తీసుకురావాలి.
 కనీసం అమాత్రం నవోయం చెయ్యగలిగితే, అదే
 అమె జీవితాని కొక వెంబు బాటు—ఒక పూం
 తో!—
 ఆ క్రాతంతా మార్కారావుకు విద్ర పట్టలేదు.
 కమల కూడా తన విద్దమ ఒక్క పెట్టుకుని వెడు
 కుంది. కాని అమెకు తన భవిష్యత్తు ఒక గాదంబ
 కాలంలా కనపించుకుంది.
 మార్కారావు తను ఉద్యోగం చేసి బ్యాంకులో
 మేనుకున్న 25 వేల రూపాయలు కనీసం ఏళ్ల దాని
 కొంతలా ఉపయోగపడితే తన బాధ్యత్ కొంత
 తగ్గిపోతం డనుకున్నాడు.
 అంతకుంటే అతడు చెయ్యగలిగింది లేదేమా!
 ఎడదాలు నూంబలేని కమల విక్రండు నడిగా
 చెప్పాడు. క్రాత్రీ అంతా విట్టూర్లు విడిచిన
 సుదలి కమలం నవ్వుకుంది.
 మార్కారావు తన డబ్బును చిన్న మార్కారావు
 క్రేయమ్ముకు ఉపయోగించాలని నిశ్చయించుకుని
 అక్కడమంది బయలుదేరి వెళ్ళాడు.